

Türkiye’de Yüzme Alanındaki Lisansüstü Tezlerinin Bibliyometrik Analizi

Gökçe AKGÜN¹

¹İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İstanbul/Türkiye

<https://orcid.org/0000-0001-9487-6932>

DOI: 10.70007/yalovaspor.1498510

DERLEME

Özet

Bu araştırmanın amacı Türkiye’deki yüzme konulu lisansüstü tezlerinin analiz edilmesidir. Yüzme konulu tezlere yönelik tanımlayıcı bilgilerin ortaya konması hedeflenmiştir. Belge tarama şeklinde yapılan çalışmada Ulusal Tez Merkezi çevrimiçi veri tabanında “yüzme” ve “yüzücü” anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılarak 293 tane tez bulunmuştur. Tezler yüzme antrenmanı, kara antrenmanı, ölçüm uygulamaları, anket/ölçek uygulamaları, hayvanlar üzerine çalışmalar ve diğer olmak üzere altı alt başlığa ayrılmıştır. Yüzme antrenmanı içerikli 66 tez; üniversite, yayın yılı, tez türü, katılımcı özellikleri (sayı, cinsiyet, antrenman düzeyi), antrenman süresi, tezin sayfa ve kaynak sayılarını kapsayan değişkenlerde incelenmiştir. Spor konulu lisansüstü tezlerin %30,03’ü yüzme veya yüzücü ölçümlerini, %23,89’u kara antrenmanı, %19,80’i yüzme antrenmanı çalışmalarını kapsamaktadır. En çok tez 43 taneyle 2019 yılında yayınlanmıştır. Yüzme antrenmanlarına katılan bireyler 5-65 yaş arasında değişiklik göstermektedir. Sederanter bireylerin olduğu tezlerde en az 11, en çok 157 katılımcı yer almış, 4-16 haftalık yüzme antrenmanı uygulanmıştır. Yüzücülerin olduğu tezlerde en az 12, en çok 178 katılımcı yer almış, 120 dakika ile 16 hafta süren antrenmanlar yaptırılmıştır. Yüzme antrenmanı içerikli lisansüstü tezler sayısal açıdan ölçüm ve kara antrenmanı uygulamalarından daha düşüktür. Yüzme antrenmanı uygulanan tezlerdeki katılımcılar çoğunlukla 10 ve 12 yaş aralığında olup bunlardan sederanter olanlar genellikle 8 veya 12 haftalık, yüzücüler ise yaygın olarak 8 haftalık yüzme antrenmanı programı uygulanmaktadır. Yüzme antrenmanı uygulamalarının bilimsel veriler ışığında çoğaltılması özellikle başarılı performans yüzücülerinin yetiştirilmesine destek sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Yüzme, Antrenman, Lisansüstü tez, Spor

Bibliometric Analysis of Postgraduate Theses on Swimming in Türkiye

Abstract

The research aims to analyze postgraduate theses on swimming in Türkiye. It is aimed to reveal descriptive information about theses on swimming. In the study conducted by document scanning, 293 theses were found by scanning the National Thesis Center online database using the keywords "swimming" and "swimmer". The theses are divided into six subheadings: swimming training, land training, measurement applications, survey/scale applications, studies on animals and others. 66 theses about swimming training; Variables including university, publication year, thesis type, participant characteristics (number, gender, training level), training duration, number of pages and sources of the thesis were examined. 30.03% of sports graduate theses cover swimming or swimmer measurements, 23.89% cover land training, and 19.80% cover swimming training studies. The most theses were published in 2019, with 43. Individuals participating in swimming training vary in age between 5 and 65. In these with sedentary individuals, a minimum of 11 and a maximum of 157 participants were included, and 4-16 weeks of swimming training was applied. Theses involving swimmers consisted of at least 12 participants, a maximum of 178 participants, and 120 minutes and 16 weeks of training. Postgraduate theses containing swimming training are numerically lower than measurement and land training applications. Participants in thesis where swimming training is applied are commonly between the ages of 10 and 12. An 8 or 12-week swimming training program is generally applied to sedentary individuals, and an 8-week swimming training program is commonly applied to swimmers. Increasing swimming training practices in the light of scientific data will especially support the training of successful performance swimmers.

Keywords: Swimming, Training, Postgraduate theses, Sport

Giriş

Yüzme becerisi tarih boyunca insanlığın gereksinimi olarak hep gündemde olmuş, modern sporların gelişmesiyle kendisine önemli bir yer edinmiştir. İlk çağlardan itibaren insanlar günlük yaşantılarındaki ihtiyaçlarını sağlayabilmek için yüzmeye çalışarak bu beceriyi öğrenmiş ve öğretmiştir (Bozdoğan ve Özüak, 2003). Yüzme her yaşta yapılması mümkün olan hem fiziksel aktivite hem de sportif amaçla uygulanabilen bir branştır. Antrenman programlarının hazırlanmasında temel eğitim aşamasından itibaren bireysel gelişimin takip edilmesi mümkündür. Tekniğin öğretilmesi ve sonrasında yüzme yarışmalarında başarılı sonuçların alınabilmesi için güncel antrenman programlarının takibi önemlidir (Bozdoğan, 2005; Eroğlu Kolayış, 2021; Maglischo, 2018). Yarışma tarihi açısından yüzme, ilk modern olimpiyatlardan itibaren her Yaz Olimpiyat Oyununda yer almıştır. Yüzmeyle ilgili ilk dünya şampiyonası ise Dünya Su Sporları o dönemki adı FINA (Fédération Internationale de Natation) bünyesinde 1973 yılında yapılmıştır (World Aquatics, 2024). Yüzme stilleri günümüzde serbest, sırtüstü, kurbağalama ve kelebek olmak üzere dört tane olup teknik düzeyin geliştirilerek bir standarda bağlanması son yüzyılda gerçekleşmiştir (Bozdoğan, 2005; Bozdoğan ve Özüak, 2003; World Aquatics, 2024). Spor branşlarının gelişmesi bilimsel araştırma ve çalışmaların yapılarak elde edilen bulguların pratiğe aktarılmasıyla sağlanmaktadır. Tüm sporlarda olduğu gibi temel yüzme eğitimi ve sporcu performansı açısından yüzmeyle ilgili bilimsel yayınlar yayınlanmaktadır (Çiftçi, 2016; Maglischo, 2018; World Aquatics, 2024).

Yüzme antrenmanı içerikli derleme çalışmalarında teknik ve performans gelişimiyle ilgili ana konuları kapsayan yayınlar bulunmaktadır. Yüzme ve dayanıklılık antrenmanlarının içeriği önemli farklılıklar gösterebilir ve su içinde veya dışında sporcuların çeşitli yeteneklerinin geliştirilmesine odaklanabilir. Kısa ve uzun vadeli performans ile fizyolojik adaptasyonda büyük çeşitlilik gösterebilir. Yüzücülerin rekabet performansını artırmayı amaçlayan kısa ve uzun vadeli hazırlıkları planlanırken spor bilimcileri ve antrenörler tarafından tüm sınırlamalar dikkate alınmalıdır (Arsoniadis vd., 2022). Karada yüzmeye benzer direnç antrenmanı, hipertrofi antrenmanı ve maksimum kuvvet antrenmanı özellikle daha deneyimli ve daha güçlü üst düzey elit yüzücüler için yüzme performansını artırmada en başarılı kuvvet antrenmanı yöntemleri olarak ifade edilmektedir. Bu nedenle antrenörler ve yüzücüler için bu antrenman yöntemlerinin antrenman programına dahil edilmesini önerilmektedir (Fone ve van den Tillaar, 2022). Karada yapılan kuvvet antrenmanının özel yüzme antrenmanının

yerini alabileceği düşünülmemelidir. Bu uygulama antrenman programına olumlu bir katkı sağlayabilir (Fone ve van den Tillaar, 2022).

Spor bilimleri alanı oldukça geniş bir yelpazeye sahiptir. Spor konulu lisansüstü tezlerin yazılması bilimsel araştırmaların çeşitliliğini artıracak gibi bu alanda etkili gelişim imkânı oluşturmaktadır (Yılmaz, 2023). Kaliteli lisansüstü tezlerin yayınlanması sporun farklı alanlarına katkı sağlayan bir nitelik taşımaktadır. Yıllar içinde Türkiye’de çeşitli sporları konu alan lisansüstü tezler yayınlanmıştır. Literatürde farklı spor türlerine yönelik tezleri analiz eden yayınlar bulunmaktadır. Yapılan literatür taramasında basketbol, tenis, karate, voleybol, güreş, bisiklet, geleneksel Türk sporları konulu lisansüstü tezlerin incelendiği yayınlar tespit edilmiştir. Ana spor branşlarından kabul edilen yüzme tezleriyle ilgili bir analiz çalışmasının yapılmadığı anlaşılmıştır (Attila, 2020; Büyükerğün, 2021; Çetinkaya, 2022; Doğar vd., 2021; Şahin ve Evli, 2020; Ünlü vd., 2024; Yılmaz, 2023).

Araştırmanın amacı, Türkiye’de yüzme konulu lisansüstü tezlerinin incelenerek araştırma alanlarının sınıflamasının yapılmasıdır. Tezlerde yüzme konusu içeriği, katılımcı özellikleri, yayın yılı, üniversite bilgisi, antrenman türü alt başlıklarında karşılaştırmaların yapılması hedeflenmiştir. Hazırlanan analiz çalışmasının yeni yüzme konulu tez çalışmalarına kılavuz oluşturabileceği düşünülmektedir. Bu kapsamda Türkiye’de yayınlanmış yüzme konulu lisansüstü tezler incelenmiştir.

Türkiye’de yapılmış yüzme konusunu içeren lisansüstü tezlerin incelenmesiyle alandaki çalışmalar bir araya getirilerek, benzer çalışmaların aynı grupta sınıflandırılması sağlanmıştır. İncelenen tezlerde yer alan katılımcı özellikleri ve yüzme antrenmanı uygulamalarının analizi, ileri dönem çalışmaların tasarlanmasında yol gösterici olacaktır. Çalışma sayesinde yüzme konusuna bağlı olarak en çok tez çalışması yapan üniversitelerin belirlenmesi de sağlanmıştır. Türkiye’de yüzme konulu lisansüstü tezlerin analiz edilmesi, yüzme içerikli yeni araştırmaların belirlenmesinde konu tekrarının önüne geçilmesini önlemek amacıyla dikkat çekici niteliktedir.

Gereç ve Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırma belge inceleme türünde bibliyometrik analiz şeklinde tanımlayıcı türde tasarlanmıştır. Bilimsel nitelik taşıyan çalışmaların incelenmesiyle bilimsel bulgulara ulaşmayı sağlayan bibliyometrik analiz tekniği uygulanmıştır. Araştırmada alana yönelik uygulanan yöntemlerdeki verilerin niceliksel analizi gerçekleştirilmektedir (Karasar, 2020). Bibliyometrik

analiz çalışmalarında belirli bir alanda veya dönemde üretilmiş yayınların ve bu yayınlar arasındaki ilişkinin sayısal özellikleri analiz edilmektedir (Ulakbim, 2021).

Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'ün Ulusal Tez Merkezi'nde yer alan lisansüstü tezlerde yüzme alanındaki dağılım incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak tezlerin dijital belgelerinden faydalanılmıştır. Yüzme içerikli lisansüstü tezlerin belirlenmesinde Ulusal Tez Merkezi'nde 2023 yılı sonuna kadar yayınlanmış tüm tezlerin arasından seçilmiştir. Araştırma kapsamında incelenen lisansüstü tezler konu olarak spor seçeneğiyle kayıtlı olanlardan taranarak belirlenmiştir. Spor konusuna kayıtlı tezler “yüzme” ve “yüzücü” kelimeleri ile “yüzme” dizininde taranarak seçilmiştir. Tezlerin açık erişimde olup olmama durumları kontrol edilerek yüzme antrenmanı içerikli olanların detaylı analiz için açık erişimdekilerden yararlanılmıştır. Erişimi kapalı lisansüstü tezlerin sadece sayısal bilgileri dikkate alınarak çalışmada kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

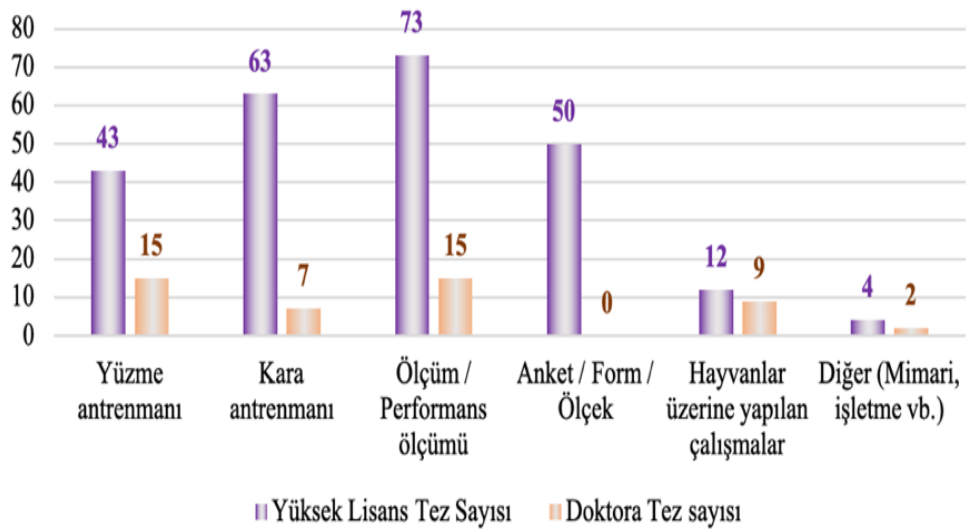
Araştırma kapsamındaki tezler ayrıntılı bir şekilde incelenerek önceden belirlenmiş olan parametrelere göre sınıflandırma ve bibliyometrik profil oluşturma çalışması yapılmıştır. Sınıflandırma yapılarak incelenen parametreler; yüzme konusu içeriği (antrenman, ölçüm, anket vb.), katılımcı özellikleri (yaş, cinsiyet, sporcu-sedanter olma durumu), tezde yer alan katılımcı sayısı dağılımı, yayın dili, yayın yılı, üniversite bilgisi, tez türü (yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık), tezin sayfa sayısı, tezin yazımında faydalanılan kaynak sayısıdır. İncelenen tezlerin yazımında danışmanlık yapan akademisyenlerin unvanları sayısal açıdan incelenmiştir. Yükseköğretim Kanunu gereğince lisansüstü tez danışmanlığında Prof. Dr., Doç. Dr., Dr. Öğr. Üyesi ve en az doktora derecesine sahip akademisyenler görev alabilmektedir (Resmî Gazete, 2016). 2018 yılında yapılan değişiklikle Yrd. Doç. Dr. unvanı Dr. Öğr. Üyesi olarak değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 2018). Bu nedenle kanun değişikliği öncesindeki tezlerdeki danışmanlıklarda Yrd. Doç. Dr., kanun değişikliği sonrasındaki tezlerde Dr. Öğr. Üyesi danışmanlıkları kullanılmaktadır. Danışmanların sayısal dağılımı bu kriterlere göre incelenmiştir. Yapılan sınıflandırmalar sayesinde yüzme tezlerinin genel özellikleri ortaya konmuştur. Verilerin analizinde SPSS versiyon 26 kullanılmış olup araştırmadaki yüzde ve frekans içeren bilgilere yer verilmiştir. Elde edilen verilerin detaylı açıklamasında tablo ve grafikler düzenlenerek tezlerin sayısal özellikleri ortaya konmuştur.

Araştırmanın Etiği

Mevcut araştırma süresince “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” çerçevesinde hareket edilmiştir.

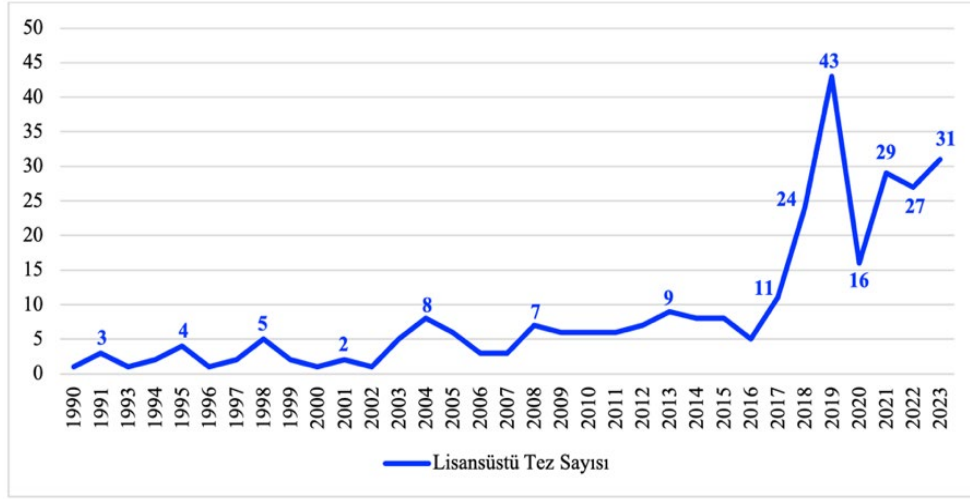
Bulgular

Spor konulu tezler arasında “yüzme” ve “yüzücü” anahtar kelimeleri ile yüzme dizini aramasında toplamda 293 lisansüstü tez bulunmuştur. Bu tezlerin hepsi Türkçe olarak yazılmış olup 245 tanesi yüksek lisans toplam tezin %83,62’si, 48 tanesi doktora olup toplam tezin %16,38’dir. Lisansüstü tezler insanlarda yüzme antrenmanı, kara antrenmanı, ölçüm, anket, hayvanlar üzerine yapılan çalışmalar ve diğer (mimari, işletme vb.) olmak üzere altı alt başlıkta sınıflandırılmıştır. Belirlenen 293 tezin altı alt başlıkta sayısal dağılımı düzenlenmiştir (Şekil 1). En çok tezin 88 taneyle yüzme ölçümlerinin veya yüzücülerin yer aldığı performans ölçümlerinin çalışıldığı alan olduğu tespit edilmiştir. En çok yüksek lisans tezinin 73 taneyle yine aynı alt başlıkta olduğu anlaşılmıştır. Doktora tezlerinde iki sınıflama eşit sayıda on beşer çalışmayla en üst sırada yer almıştır. En çok doktora tezi yüzme antrenmanı ile yüzme ölçümlerini veya yüzücülerin yer aldığı performans ölçümlerini içeren çalışmalardır. Altı alt başlıktan sadece anket/form/ölçek sınıfındaki doktora tezi bölümünde çalışmanın olmadığı fark edilmiştir. Spor konulu lisansüstü tezlerin %30,03’ü yüzme ölçümleri veya yüzücülerin yer aldığı performans ölçümlerini içeren çalışmaları (88 tez), %23,89’u kara antrenmanlarını (70 tez), %19,80’i yüzme antrenmanını (58 tez), %17,06’sı anket/form/ölçek türündeki çalışmaları (50 tez), %7,17’si hayvanlar üzerinde yapılan yüzme çalışmalarını (21 tez) ve %2,05’i mimari ve işletme tarzındaki çalışmaları (6 tez) kapsamaktadır.

Şekil 1 Spor konulu yüzme ve yüzücü içerikli lisansüstü tezler

Altı alt sınıflamada incelenen lisansüstü tezlerin yayınlandıkları yıllara göre sayısal dağılım durumu Şekil 2’de yer almaktadır. En çok lisansüstü tezi 43 taneyle 2019 yılında tamamlanarak yayınlanmıştır.

Şekil 2 Spor konulu yüzme içerikli lisansüstü tezlerin yayın yılı dağılımı

İnsanlarda yüzme ve yüzücüleri konu alan çalışmaların genel özelliklerinin detaylı analizinin yapılması için hayvanlar üzerine yapılan çalışmalar ve diğer (mimari, işletme vb.) başlıklı sınıflama gruplarındaki toplam 27 tez elenmiştir. Geriye kalan 266 lisansüstü tez konu ve üniversite bilgilerine göre dağılım özellikleri incelenmiştir.

Yüzücülerde kara antrenmanı içerikli lisansüstü tezler

Araştırma kapsamında incelenen tezlerin 70 tanesinde yüzücülere kara antrenmanı uygulanarak etkilerinin analiz edildiği ifade edilmektedir. YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde bulunan yüzücülerde kara antrenmanı konulu tezlerin üniversite bilgileri ve yayın yılları Tablo 1’de yer almaktadır. Toplam 37 üniversite lisansüstü tez çalışması yapmıştır. Üniversitelerin 34 tanesi devlet, 3 tanesi vakıf üniversitesidir. YÖK Ulusal Tez Merkezi verilerine göre yüzücülere kara antrenmanı içeren çalışmalar türündeki ilk yüksek lisans tezi 1998 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi’nde, ilk doktora tezi 2016 yılında Dumlupınar Üniversitesi’nde yayınlanmıştır. Yedi üniversitede yüzücülere yönelik birer tane kara antrenmanı çalışması doktora tezi olarak yazılmıştır. Üç üniversite sadece doktora tezi, dört üniversite hem doktora hem yüksek lisans tezi çalışılırken, geri kalan 30 üniversitede sadece yüksek lisans çalışmaları yapılmıştır. Yüzücülere yönelik kara antrenmanının konu olarak işlendiği en çok lisansüstü tezi 7 taneyle Marmara Üniversite’nde çalışılmıştır. Doktora tezlerinin hepsi ayrı üniversitelerde birer tane eşit sayıdadır. En fazla yüksek lisans tezi yayınlayan üniversite 6 tez ile İstanbul Gelişim Üniversitesi’dir.

Tablo 1 Yüzücülere kara antrenmanı konulu lisansüstü tezlerin genel bilgileri

Üniversite Adı	Yüksek Lisans Tezi Sayısı ve Yayın Yılı	Doktora Tezi Sayısı ve Yayın Yılı
Marmara Üniversitesi	6 (2020, 2021)	1 (2021)
İstanbul Gelişim Üniversitesi	6 (2011, 2018, 2019)	-
Selçuk Üniversitesi	3 (2021,2022, 2023)	1 (2023)
Gaziantep Üniversitesi	3 (2019)	-
Kocaeli Üniversitesi	3 (2020)	-
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	3 (2021, 2022)	-
Erciyes Üniversitesi	1 (2018)	1 (2017)
Gazi Üniversitesi	1 (2018)	1 (2018)
Akdeniz Üniversitesi	2 (2005, 2006)	-
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2 (2013, 2015)	-
Dokuz Eylül Üniversitesi	2 (2015, 2016)	-
Düzce Üniversitesi	2 (2017)	-
Fırat Üniversitesi	2 (2018)	-
Hitit Üniversitesi	2 (2019)	-
Mersin Üniversitesi	2 (2021)	-
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2 (2022)	-
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	2 (2022)	-
Süleyman Demirel Üniversitesi	2 (2023)	-
Dumlupınar Üniversitesi	-	1 (2016)
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	-	1 (2022)
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	-	1 (2023)
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1 (1998)	-
Amasya Üniversitesi	1 (2009)	-
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	1 (2010)	-
Bartın Üniversitesi	1 (2011)	-
Bayburt Üniversitesi	1 (2013)	-
Celal Bayar Üniversitesi	1 (2013)	-
Giresun Üniversitesi	1 (2019)	-
İstanbul Gedik Üniversitesi	1 (2019)	-
İstanbul Nişantaşı Üniversitesi	1 (2020)	-
Kırıkkale Üniversitesi	1 (2020)	-
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1 (2021)	-
Ordu Üniversitesi	1 (2022)	-
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	1 (2023)	-
Sinop Üniversitesi	1 (2023)	-
Uludağ Üniversitesi	1 (2023)	-
Yeditepe Üniversitesi	1 (2023)	-

Yüzmede ölçüm içerikli lisansüstü tezler

Araştırma kapsamında incelenen tezlerin 88 tanesinde yüzme ölçümleri veya yüzücülerin yer aldığı performans ölçümlerini içeren çalışmalar konu olarak incelenmiştir. YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde bulunan yüzücülerde kara antrenmanı konulu tezlerin üniversite bilgileri ve yayın yılları Tablo 2'de yer almaktadır. Toplam 39 üniversitenin yüzme ölçümleri veya yüzücülerin yer aldığı performans ölçümlerini içeren konularda tez çalışması yaptığı anlaşılmıştır. Üniversitelerin 35 tanesi devlet, 4 tanesi vakıf üniversitesidir. YÖK Ulusal Tez Merkezi verilerine göre yüzme ölçümleri veya yüzücülerin yer aldığı performans ölçümlerini içeren çalışmalar türündeki ilk yüksek lisans tezi 1991 yılında İstanbul Üniversitesi'nde, ilk

doktora tezi 1993 yılında Marmara Üniversitesi'nde yayınlanmıştır. Altı üniversitede doktora tezi çalışması yapılmıştır. Marmara Üniversitesi 7 doktora tez çalışmasıyla birinci sırada yer alırken, Hacettepe Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi ikişer doktora tezine sahiptir. Erciyes Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Celal Bayar Üniversitesi birer doktora tezine sahiptir. İnönü Üniversitesi ve Celal Bayar Üniversitesi bünyesinde sadece doktora tezi çalışmaları yapılırken geri kalan 37 üniversitede yüksek lisans tezlerinin hazırlandığı belirlenmiştir. En çok yüksek lisans tezi 11 taneyle Marmara Üniversitesi'ne aittir. Marmara Üniversitesi aynı zamanda toplam tez sayısında 18 taneyle yüzmeyele ilgili ölçümler alanında en çok lisansüstü tezin yayınlandığı üniversitedir. Diğer üniversitelere göre sayısal açıdan büyük farka sahiptir.

Tablo 2 Yüzmede ölçüm konulu lisansüstü tezlerin genel bilgileri

Üniversite Adı	Yüksek Lisans Tezi Sayısı ve Yayın Yılı	Doktora Tezi Sayısı ve Yayın Yılı
Marmara Üniversitesi	11 (1995, 2001, 2004, 2005, 2007, 2016, 2017, 2019, 2022)	7 (1993, 1994, 1995, 2000, 2009, 2021, 2022)
Hacettepe Üniversitesi	5 (2002, 2013, 2018, 2019, 2021)	2 (2008, 2023)
Selçuk Üniversitesi	5 (2012, 2018, 2019, 2020)	-
Erciyes Üniversitesi	3 (2010, 2011, 2022)	1 (2018)
Kocaeli Üniversitesi	4 (1999, 2006, 2019, 2020)	-
Ege Üniversitesi	4 (2003, 2004)	-
Gazi Üniversitesi	1 (1999)	2 (2010, 2021)
Haliç Üniversitesi	3 (2014, 2016, 2019)	-
Dokuz Eylül Üniversitesi	3 (2014, 2017, 2018)	-
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	3 (2019, 2020, 2013)	-
Ankara Üniversitesi	2 (2004, 2017)	-
Akdeniz Üniversitesi	2 (2006, 2013)	-
Anadolu Üniversitesi	2 (2012)	-
Hitit Üniversitesi	2 (2019)	-
Yeditepe Üniversitesi	2 (2019, 2021)	-
İnönü Üniversitesi	-	1 (2014)
Celal Bayar Üniversitesi	-	1 (2017)
İstanbul Üniversitesi	1 (1991)	-
Uludağ Üniversitesi	1 (2004)	-
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1 (2013)	-
Çukurova Üniversitesi	1 (2016)	-
Kırıkkale Üniversitesi	1 (2018)	-
Sakarya Üniversitesi	1 (2018)	-
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1 (2018)	-
Düzce Üniversitesi	1 (2019)	-
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	1 (2019)	-
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1 (2019)	-
Ordu Üniversitesi	1 (2019)	-
Üsküdar Üniversitesi	1 (2019)	-
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1 (2019)	-
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	1 (2020)	-
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1 (2020)	-
Bursa Uludağ Üniversitesi	1 (2021)	-
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	1 (2022)	-
Trabzon Üniversitesi	1 (2022)	-
İstanbul Gedik Üniversitesi	1 (2023)	-
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1 (2023)	-

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	1 (2023)	-
Trakya Üniversitesi	1 (2023)	-

Yüzmede anket/form/ölçek değerlendirmesi içerikli lisansüstü tezler

Araştırma kapsamında incelenen tezlerin 50 tanesi yüzme konulu anket/form/ölçek içerikli çalışmalardan oluşmaktadır. YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde bulunan yüzme konulu anket/form/ölçek içerikli çalışmaların tezlerin üniversite bilgileri ve yayın yılları Tablo 3'te yer almaktadır. Toplam 31 üniversitenin lisansüstü tez çalışması yaptığı anlaşılmıştır. Üniversitelerin 28 tanesi devlet, 3 tanesi vakıf üniversitedir. Tablo 3'te yer alan tezlerin hepsi yüksek lisans türünde olup hiç doktora tezinin incelenen konuda yazılmadığı anlaşılmıştır. YÖK Ulusal Tez Merkezi verilerine göre yüzmede anket/form/ölçek içerikli çalışmalar türündeki ilk yüksek lisans tezi 1990 yılında Marmara Üniversitesi'nde yayınlanmıştır. En çok yüksek lisans tezi yayınlanan üniversitenin 7 tane çalışmayla İstanbul Gelişim Üniversitesi olduğu tespit edilmiştir. İkinci en çok yayın yapan üniversite 4 teze Bahçeşehir Üniversitesi, üçüncü sırada üçer teze Marmara Üniversitesi ve Fırat Üniversitesi yer almaktadır.

Tablo 3 Yüzmede anket/form/ölçek konulu lisansüstü tezlerin genel bilgileri

Üniversite Adı	Yüksek Lisans Tezi Sayısı ve Yayın Yılı	Doktora Tezi Sayısı ve Yayın Yılı
İstanbul Gelişim Üniversitesi	7 (2019, 2021, 2022, 2023)	-
Bahçeşehir Üniversitesi	4 (2012, 2015, 2018)	-
Marmara Üniversitesi	3 (1990, 2010, 2021)	-
Fırat Üniversitesi	3 (2014, 2015, 2020)	-
Sakarya Üniversitesi	2 (2011, 2018)	-
Gaziantep Üniversitesi	2 (2012, 2022)	-
Trakya Üniversitesi	2 (2019, 2023)	-
Kafkas Üniversitesi	2 (2020, 2022)	-
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2 (2021, 2023)	-
Mersin Üniversitesi	2 (2023)	-
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	1 (2017)	-
Ege Üniversitesi	1 (2018)	-
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	1 (2018)	-
Süleyman Demirel Üniversitesi	1 (2018)	-
Bozok Üniversitesi	1 (2019)	-
Gazi Üniversitesi	1 (2019)	-
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	1 (2019)	-
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1 (2019)	-
Avrasya Üniversitesi	1 (2019)	-
Trabzon Üniversitesi	1 (2020)	-
İnönü Üniversitesi	1 (2021)	-
Selçuk Üniversitesi	1 (2021)	-
Giresun Üniversitesi	1 (2022)	-
İstanbul Okan Üniversitesi	1 (2022)	-
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	1 (2022)	-
Munzur Üniversitesi	1 (2022)	-
Bursa Uludağ Üniversitesi	1 (2023)	-
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1 (2023)	-

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	1 (2023)	-
Sinop Üniversitesi	1 (2023)	-
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1 (2023)	-

Yüzme antrenmanı içerikli lisansüstü tezler

İnsanlara uygulana yüzme antrenmanı içerikli lisansüstü tezler diğer tezlere göre biraz daha detaylı olarak incelenmiştir. Bu amaçla spor konu sınıflamasına ek olarak tez başlığında “yüzme antrenmanı” ve “yüzme eğitimi” içerikli tezler de taranmıştır. Böylece 58 teze 8 tane daha eklenmiştir. Tablo 4’te toplam 66 lisansüstü tezi yayın yılı, üniversite adı ve tez konusu bilgileri yer almaktadır.

Tablo 4 Yüzme antrenmanı içeren tezlerin yayın yılı, üniversite ve konu dağılımı

Üniversite Adı	Yüksek Lisans	Doktora	Tıpta Uzmanlık
Marmara Üniversitesi	4 spor (1998, 2005, 2014)	1 spor (2009)	-
Gazi Üniversitesi	4 spor (2008, 2012, 2013)	1 spor (2018)	-
Ege Üniversitesi	1 fizyoloji (1994), 1 spor, fizyoloji (2007)	2 spor 2010, 2022)	-
Süleyman Demirel Üniversitesi	4 spor (2013, 2014, 2017)	-	-
İstanbul Gelişim Üniversitesi	4 spor (2018, 2020, 2021)	-	-
Dokuz Eylül Üniversitesi	-	2 spor (1994, 1997)	1 Fizyoloji (1995)
Kırıkkale Üniversitesi	2 spor (2008, 2017)	1 spor (2020)	-
Fırat Üniversitesi	2 spor (2019, 2023)	1 spor (2010)	-
Selçuk Üniversitesi	1 fizyoloji (1990), 2 spor (2012, 2018)	-	-
Akdeniz Üniversitesi	3 spor (2004, 2019, 2023)	-	-
Erciyes Üniversitesi	3 spor (2008, 2011, 2019)	-	-
Gaziantep Üniversitesi	1 fizyoloji (2018), 2 spor (2019, 2022)	-	-
Düzce Üniversitesi	1 spor, fizyoloji (2015)	2019 (spor, psikoloji, sosyoloji)	-
İstanbul Üniversitesi	1 spor (1991) 1 spor, fiziksel tıp ve rehabilitasyon (2004)	-	-
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	2 fizyoloji 2003, 2011)	-	-
Hacettepe Üniversitesi	-	1 fiziksel tıp ve rehabilitasyon (1998)	-
Dumlupınar Üniversitesi	-	1 spor (2015)	-
Hitit Üniversitesi	-	1 spor (2021)	-
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	-	1 spor (2022)	-
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	-	1 spor (2022)	-
Ankara Üniversitesi	-	1 spor (2023)	-
Haliç Üniversitesi	-	1 spor (2023)	-
Çukurova Üniversitesi	1 spor (1995)	-	-
İnönü Üniversitesi	1 spor (1998)	-	-
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1 spor (2001)	-	-
Kocaeli Üniversitesi	1 spor (2003)	-	-
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1 spor, anatomi (2009)	-	-
Trabzon Üniversitesi	1 spor (2019)	-	-

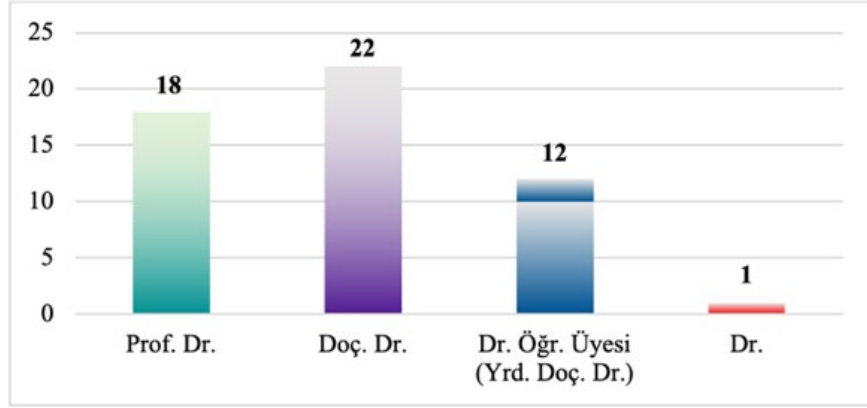
Giresun Üniversitesi	1 spor (2021)	-	-
Aksaray Üniversitesi	1 spor (2022)	-	-
Erzurum Teknik Üniversitesi	1 spor (2023)	-	-
Harran Üniversitesi	1 spor (2023)	-	-

Toplam 32 üniversitenin yüzme antrenmanı içerikli lisansüstü tez yayını bulunmaktadır. Üniversitelerin 30 tanesi devlet, 2 tanesi vakıf üniversitesidir. YÖK Ulusal Tez Merkezi verilerine göre yüzme antrenmanı içerikli ilk yüksek lisans tezi 1990 yılında Selçuk Üniversitesi'nde fizyoloji konulu tez olarak yayınlanmıştır. İlk doktora tezi 1994 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde spor konulu tez olarak yayınlanmıştır. Tezlerin 49 tanesi yüksek lisans, 1 tanesi tıpta uzmanlık, 16 tanesi doktora türündedir. Yüzme antrenmanı içerikli lisansüstü tezlerde Marmara Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi toplamda beşer teze en çok yayın yapan üniversite olarak ilk sıradadır. Ege Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi yüzme antrenmanı içerikli ikişer adetle en çok doktora tezi yayınlayan üniversite durumundadır. Marmara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve İstanbul Gelişim Üniversitesi yüzme antrenmanı içerikli dörder teze bu alanda en çok yüksek lisans tezi yayınlayan üniversitedir.

Yüzme antrenmanı içerikli tezlerin üniversitelerde bağlı olduğu enstitü dağılımlarına göre Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde 58, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde 5, Eğitim Bilimleri ile Sosyal Bilimler Enstitülerinde ve Tıp Fakültesinde birer tane tez yayınlanmıştır. Tezlerin ana bilim dalı dağılımı incelendiğinde en çok lisansüstü tezin 35 taneyle Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı olduğu tespit edilmiştir. Sırasıyla Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalında 6 tez, Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı 6 tez, Hareket ve Antrenman Bilimleri Ana Bilim Dalı 5 tez, Fizyoloji Ana Bilim Dalı 4 tez olarak devam etmektedir. Bir tane tez yayını olan ana bilim dalları; Anatomi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Spor Hekimliği ve Spor Sağlık Bilimleridir. İncelenen tezlerin 3 tanesinde ana bilim dalı bilgisi bulunmamaktadır.

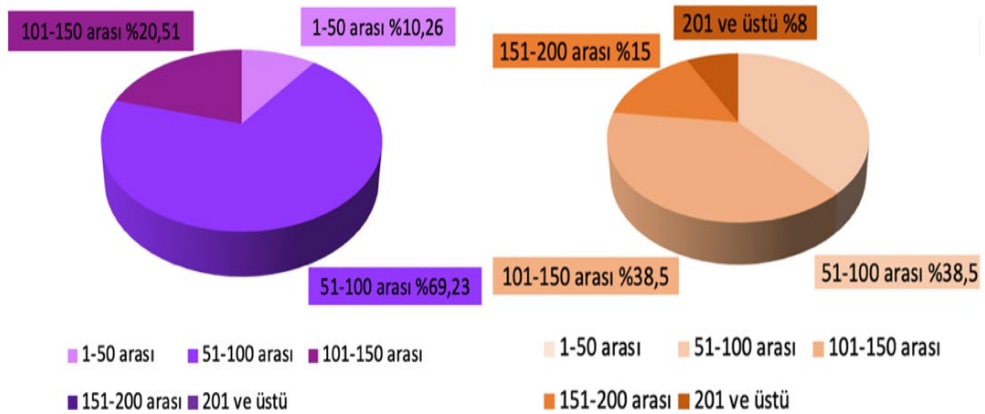
Yüzme antrenmanı içerikli tezlerin detaylı incelenebilmesi için YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde tam erişime açık olanlara ihtiyaç duyulmuştur. Açık erişimi olmadığı tespit edilen 13 tez çalışmanın bu aşamasından çıkarılmıştır. Geriye kalan 53 lisansüstü tezinin genel özellikleri ve yüzme antrenmanı yapısı hakkında incelemelere devam edilmiştir. Yüzme antrenmanı içerikli 53 tezin danışman unvanlarının dağılımı Şekil 3'te yer almaktadır. Lisansüstü tezlerin en çok danışmanlığını Doç. Dr. ünvanlı akademisyenlerin yaptığı anlaşılmıştır. 2018 yılında yapılan kanun değişikliğine göre Yrd. Doç. Dr. ünvanı olan akademisyenler Dr. Öğr. Üyesi olarak değiştirilmiştir. Yrd. Doç. Dr. ve Dr. Öğr. Üyesi denk sayıldığı için bu ünvanlı danışmanlık tezleri birleştirilerek sınıflandırılmıştır. İncelenen tezlerin

10 tanesinin Yrd. Doç. Dr. danışmanlığında 2 tanesinin Dr. Öğr. Üyesi danışmanlığında tamamlandığı anlaşılmıştır.

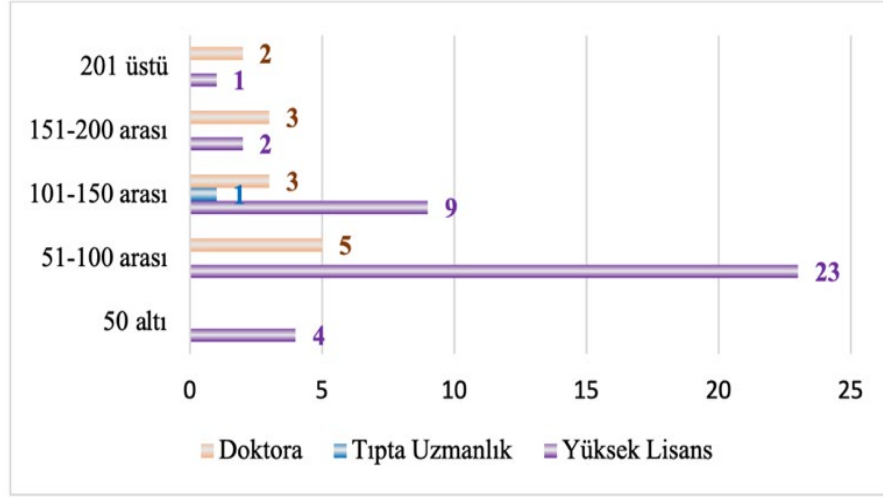
Şekil 3 Lisansüstü tezlerin danışman unvan dağılımı

Yüzme antrenmanı içerikli tezlerin sayfa sayısı oranlarına bakılmıştır. Sayfa sayısı aralıkları 1-50 sayfa arası, 51-100 sayfa arası, 101-150 sayfa arası, 151-200 sayfa arası ve 201 sayfa üstü olarak beş grupta sınıflandırılmıştır. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayfa sayısı dağılımı Şekil 4'te verilmiştir. Şekil 4'teki sağ tarafta mor renkli dairesel grafikte yüksek lisans tezlerinin, sol taraftaki turuncu renkli dairesel grafikte doktora tezlerinin sayfa sayısı bilgileri yer almaktadır. Tezlerden 1 tanesi tıpta uzmanlık türünde olduğu için bu grafiklerde sayfa bilgisi yer almamaktadır. On üç doktora tezi arasında en az olan 54 sayfadan, en uzun olan 234 sayfadan oluşmaktadır. Doktora tezi grafiğine bakıldığında 1-50 sayfa arası grupta hiç tezin yer almadığı görülmektedir. Yüzme antrenmanı olan 39 yüksek lisans tezi arasında en az olan 36 sayfadan, en uzun olan 146 sayfadan oluşmaktadır. Şekil 4'te sağda yer alan yüksek lisans tezlerinin 151 sayfa ve üstünde yazılmadığı tespit edilmiştir. En çok yazılan uzunluğun %69,23 ile 51-100 sayfa aralığı olduğu belirlenmiştir.

Şekil 4 Lisansüstü tezlerin sayfa sayılarının dağılımı

Yüzme antrenmanı içerikli tezlerde yer alan kaynakların sayısal dağılımı Şekil 5’te verilmiştir. Şekil 5’teki grafiğe göre yüksek lisans tezlerinin her kaynak kategorisinde yer aldığı, doktora tezlerinin yazımında 50’den az kaynağın kullanılmadığı anlaşılmaktadır. En çok yüksek lisans tezi kaynağının 51-100 arasındaki sayılarda olduğu tespit edilmiştir. İncelenen yüksek lisans tezlerinde en az 23 kaynakla, en çok 221 kaynakla yazılmıştır. İncelenen doktora tezlerinde en az 51 kaynakla, en çok 307 kaynakla yazılmıştır.

Şekil 5 Yüzme antrenmanı içerikli lisansüstü tezlerinde kullanılan kaynak sayısı dağılımı

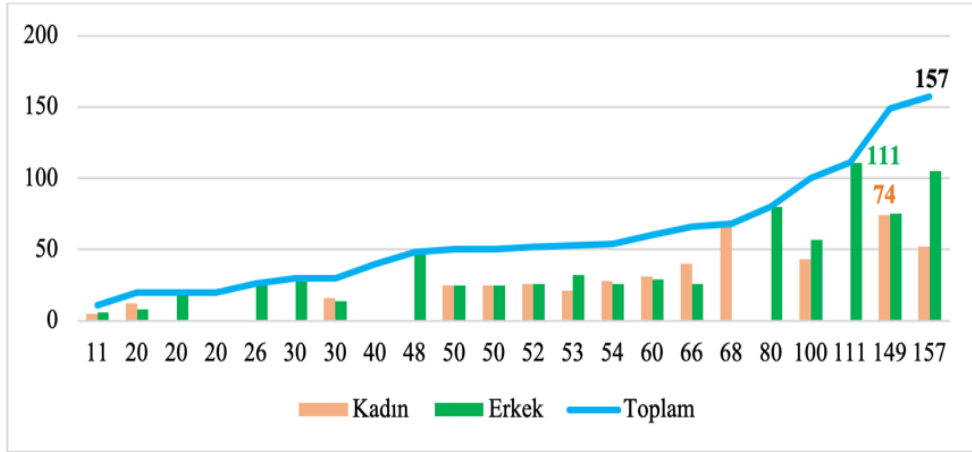
Yüzme antrenmanı içerikli tezlerde yer alan katılımcıların yaş dağılımı Tablo 5’te açıklanmıştır. Tezlerdeki katılımcıların en küçük yaş grubu 5-10 yaş arası, en büyük yaş grubununun 50-65 yaş arası olduğu belirlenmiştir.

Tablo 5 Yüzme antrenmanı içerikli tezlerdeki katılımcıların yaş dağılımı

Yaş Grubu	Tez Sayısı	Yaş Grubu	Tez Sayısı	Yaş Grubu	Tez Sayısı	Yaş Grubu	Tez Sayısı
5-10 yaş	1	8-15 yaş	1	10-14 yaş	1	14-16 yaş	1
6-11 yaş	1	8-16 yaş	1	11-12 yaş	2	14 yaş ortalama	1
6-13 yaş	1	9-11 yaş	3	11-13 yaş	2	14-19 yaş	1
6-14 yaş	1	9-12 yaş	2	12 yaş	2	15 yaş ortalama	2
7-17 yaş	1	9-13 yaş	2	12-13 yaş	1	15-18 yaş	1
8-10 yaş	3	10 yaş	2	12-14 yaş	2	16-18 yaş	1
8-11 yaş	1	10-12 yaş	3	12-15 yaş	1	18-25 yaş	5
8-12 yaş	3	10-13 yaş	1	13-16 yaş	1	50-65 yaş	1

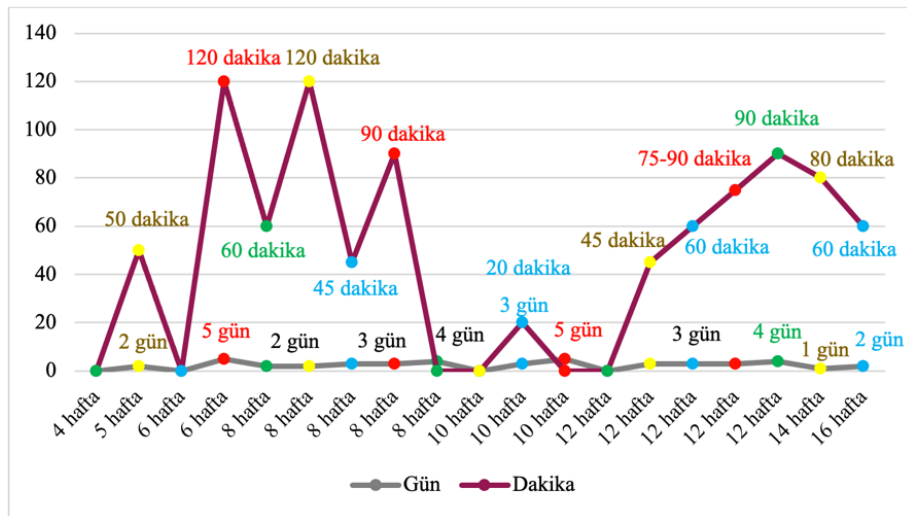
Tablo 5’teki yaş grubu bilgilerine göre lisansüstü tezlerde yaygın olarak 10 yaşındaki veya 12 yaşındaki katılımcıların yer aldığı anlaşılmıştır. Yüzme antrenmanı içerikli lisansüstü tezlerde yer alan katılımcıların düzenli spor yapıp yapmama durumu, sportif düzeyi ve engel durumu üzerine sınıflama yapılmıştır. İncelenen lisansüstü tezler katılımcıların sportif seviyesine göre yüzücü, sedanter, engelli bireyler, sedanter ile yüzücü karşılaştırmaları ve diğer

branş sporcuları olarak ayrılmıştır. Sadece sedanter katılımcıların yer aldığı 22 tane tezde olduğu belirlenmiştir. Bu katılımcıların toplam sayısal dağılımı ve cinsiyete göre sayısal dağılımı Şekil 6’da yer almaktadır. Cinsiyete göre sayısal bilgileri verilen tezlerden 20 ve 40 katılımcılı iki tanesinin cinsiyet bilgisi açıklanmadığı için boş bırakılmıştır. Sadece sedanter bireylerin yer aldığı yüzme antrenmanı içerikli tezlerde en az katılımcının 11, en çok 157 katılımcılı çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Bir tezde yer alan en fazla kadın katılımcı 74, erkeklerde ise 111 olarak tespit edilmiştir.

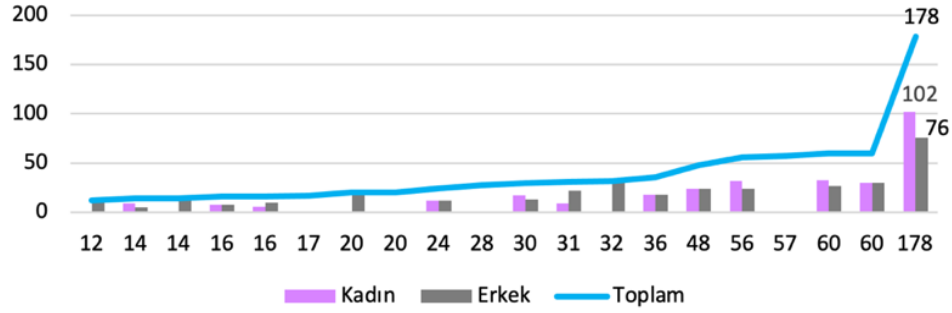
Şekil 6 Yüzme antrenmanı uygulanan sedanter katılımcıların cinsiyete göre sayısal dağılımı

Sedanter bireylerin yer aldığı 20 tane tezde sadece yüzme antrenmanı uygulanırken, 2 tane tezde katılımcılar kara ve yüzme antrenmanı gruplarına göre çalıştırılmıştır (Şekil 7). İki tezde 8 hafta, haftada 2 gün, günde 60 dakika içeren antrenman uygulanmıştır. Üç tezde ise 8 hafta, haftada 3 gün, günde 90 dakika içeren antrenman uygulanmıştır. Diğer hafta, gün ve saat sayılarında birer tez çalışması yapılmıştır (Şekil 7).

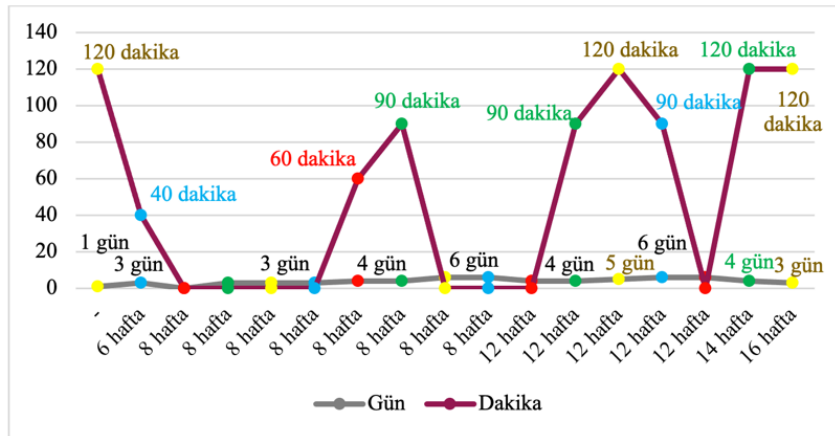
Şekil 7 Sedanter katılımcıların yüzme antrenmanı uygulanma süreleri

Sadece yüzücülerin yer aldığı 20 tane tezin olduğu belirlenmiştir. Bu katılımcıların toplam sayısal dağılımı ve cinsiyete göre sayısal dağılımı Şekil 8’de yer almaktadır. Cinsiyete göre sayısal bilgileri verilen tezlerden 20, 28 ve 57 katılımcılı üç tanesinin cinsiyet bilgisi açıklanmadığı için boş bırakılmıştır. Sadece yüzücülerin yer aldığı yüzme antrenmanı içerikli tezlerde en az katılımcınının 12, en çok 178 katılımcılı çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Bir tezde yer alan en fazla kadın katılımcı 102, erkeklerde ise 76 olarak tespit edilmiştir.

Şekil 8 Yüzme antrenmanı uygulanan yüzücülerin cinsiyete göre sayısal dağılımı

Bir tane tezde antrenman süresiyle alakalı detaylı açıklama için Şekil 9’da yer almamaktadır İki tez 8 hafta, haftada 6 gün yüzme antrenmanı uygulanmıştır. Diğer tezlerin hafta, gün ve saatleri farklılık göstermektedir. On iki tezde yüzme antrenmanı yapıldığı belirtilmiştir. Üç tezde yüzmede yüksek yoğunluklu, dayanıklılık, sprint antrenmanlarını uygulanmıştır. Üç tezde de yüzücüler kara ve yüzme antrenmanı gruplarına göre çalıştırılmıştır (Şekil 9).

Şekil 9 Yüzücülere yüzme antrenmanı uygulanma süreleri

Hem sedanter hem yüzücülerin yer aldığı 5 tane lisansüstü tez bulunmaktadır. En çok katılımcılı tezde 240, en az katılımcılı tezde 30 bireyin yer almıştır. Bir tezde cinsiyet bilgisi verilmezken, bir tezde sadece kadın katılımcıların yer aldığı, geri kalan tezlerde hem kadın hem

erkek katılımcıların olduğu ifade edilmiştir. Sedanter ve yüzücülerin birlikte yer aldığı 5 tezde 12 veya 24 haftalık programlar uygulanmıştır. Antrenmanların sıklığı teze göre 3 ila 6 gün arasında değişiklik göstermektedir. Üç tezde sırasıyla 60, 90 ve 120 dakikalık antrenmanların yapıldığı belirtilirken iki tezde antrenman süresi belirtilmemiştir.

İncelenen tezlerden bir tanesinde futbolculara 8 hafta yüzme antrenmanları uygulanarak 30 erkek futbolcuya haftada 3 gün, günlük 90 dakika süren antrenman programı yaptırılmıştır. Yüzme antrenmanı uygulanan 5 tane lisansüstü tezin engelli bireylere yöneliktir. Engelli bireyleri içeren tezlerde amputeli, bedensel engelli, otizmlı, serebral palsy'li ve hafif düzey zihinsel engelli bireylere yönelik yüzme antrenmanlarının uygulandığı ifade edilmektedir. Yüzme antrenmanları 6 – 14 hafta süren tezlerdeki en çok katılımcı 28, en az katılımcı 5 olarak yer almıştır. Bir tane tezde katılımcı olmadığı için engellilere yönelik genel yüzme antrenmanları hakkında açıklamalar bulunmaktadır.

Tartışma ve Sonuç

Spor branşlarıyla ilgili tezlerin incelendiği çalışmalarda yayın yılı, üniversite bilgisi, konu yapısı vb. özelliklerin incelendiği ifade edilmektedir. Yüzme için benzer sistematik bilgilerin düzenlenebilmesi ve alana uygun özelliklerin ortaya çıkarılması için bu araştırma yapılmıştır. Voleybol üzerine yazılan son 10 yıllık lisansüstü tezlerin incelendiği çalışmada; tezlerin konu zenginliği, örneklem gruplarının çeşitliliği ve kullanılan bilimsel yöntemlerin bazı eksiklikler içerdiği belirtilmektedir. Gelecek dönemlerde yapılacak voleybol konulu çalışmalarda tezlerin nicelik ve nitelik bakımından kalitelerinin artırılmasının mümkün olacağı ifade edilmiştir (Çetinkaya, 2022). Geleneksel Türk sporlarıyla ilgili lisansüstü tezleri belirli bir dönemdeki genel spor veya branşa yönelik toplumsal anlayış ve politikaları kapsamaktadır. Güreş konulu araştırma sayısının fazla olduğu ifade edilmektedir (Şahin ve Evli, 2020). Basketbol konulu tezlerinin yüksek lisans türünde doktora göre neredeyse altıda beş oranında fazla çalışma olduğu anlaşılmıştır (Attila, 2020). Yabancı dilde yazılan lisansüstü tezlerin uluslararası düzeyde daha erişilebilir olacağı ifade edilerek özellikle doktora düzeyinde hazırlanan basketbol konulu tezlerin çoğaltılmasının alana katkı sağlayacağı belirtilmektedir (Ünlü vd., 2024). Yüzme konulu tezler için altı alt sınıflama yapılmıştır. İncelenen lisansüstü tezlerin %83,62'sinin yüksek lisans türünde olduğu tespit edilmiştir.

Güreş konulu tezlerin daha çok yüksek lisans düzeyinde olduğu ve çoğunlukla erkek yazarlar tarafından hazırlandığı açıklanmaktadır. 2018-2019 yıllarında güreş tezlerinin sayısında artış olduğu gözlenmiştir. Daha çok nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı,

örneklem sayısının genellikle 11-30 aralığında olduğu tespit edilmiştir. Tezlerin sporcu yetiştirmeye yönelik olmaktan çok psiko-sosyal alanları kapsamaktadır (Doğar vd., 2021). Sporda zihinsel dayanıklılık konulu lisansüstü tezlerde pozitivist paradigma geleneğinin baskın olduğu ifade edilerek bu yaklaşımda sıklıkla nicel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği belirtilmektedir (Süleymanoğulları ve Bayraktar, 2022). Spor literatüründe kuvvet, mobilizasyon, denge ve stabilizasyon parametrelerini içeren Türk Kalkışı hareketi yapılmaktadır. Türk Kalkışı ile ilgili dokuz uluslararası makale, üç ulusal lisansüstü tezi ve bir kitap bölümüne ulaşıldığı vurgulanmaktadır. Geleneksel bir uygulama olan Türk Kalkışı hareketinin günümüzde fonksiyonel kuvvet antrenmanlarına uygulanması mümkündür (Orhan vd., 2023). Karate sporuyla ilgili lisansüstü tezlerin çeşitliliğinin ve kalitesinin artırılarak yapılmasının literatüre önemli katkılar sağlayacağı öngörülmektedir (Yılmaz, 2023). Araştırmada elde edilen bulgulara göre 2017-2023 yılları arasında yüzme konulu lisansüstü tezlerin sayısında belirgin artış olmuştur. 2019 yılında güreş konulu tezlerde olduğu gibi yüzme konulu tezlerde de açık ara önde yayın sayısına sahip olduğunun söylenmesi mümkündür. Sayısal açıdan en çok çalışmanın %30,03 oranında yüzme ve performans ölçümlerini içeren konularda yapılmış, yüzme antrenmanı sonrası etkilerinin kontrol edildiği çalışmaların %19,80 oranında olduğu tespit edilmiş olmasına rağmen bu değer düşük düzeyde kaldığı düşünülmektedir.

1989 – 2018 yılları arasında yayınlanmış tenis konulu lisansüstü tezler 28 farklı üniversitede hazırlanmıştır. Araştırmaların büyük çoğunluğunun nicel ağırlıklı olduğu ve anket uygulamaları tercih edilmiştir (Alaeddinoğlu ve Kalkavan, 2023). Bisiklet konulu tezlerin 28 farklı üniversitede hazırlandığı tespit edilmiş, bisiklet sporu multidisipliner bir alan olarak 14 ayrı konuda çalışma yapılmıştır (Büyükgün, 2021). Yüzme konulu tezlerin 61'i devlet, 9'u vakıf olmak üzere 70 farklı üniversitede hazırlandığı belirlenmiştir. Yüzme antrenmanı, yüzücülere kara antrenmanı, yüzme içerikli ölçüm, anket/form/ölçek değerlendirme alt başlıklarının hepsinde de en az birer yayını olan üniversiteler; Marmara Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi'dir. Lisansüstü tez yayınlarının üniversite bilgileriyle tablolar halinde verildiği dört alt başlıktaki dağılımda Marmara Üniversitesi toplam 33 teze açık ara birinci sıradadır. En çok yayın yapılan vakıf üniversitesinin 17 teze İstanbul Gelişim Üniversitesi olduğu belirlenmiştir.

Yüzme antrenmanı sonrasında yapılan dayanıklılık antrenmanı uygulaması, serbest yüzme performansının iyileşmesine ve kara ortamında maksimum üst ve alt vücut kuvvetinin artmasına neden olmaktadır. Dayanıklılık antrenmanı ile yüzme antrenmanı arasındaki

toparlanma süresinin antrenman sonucunu belirleyecek bir faktör olarak kabul edilebilir. Yarışmacı yüzücülerin bir antrenman döngüsü sırasında her iki antrenman uygulamasını da yapması mümkündür (Arsoniadis vd., 2022). Yüzme için kuvvet antrenmanı programı tasarlarken en önemli noktaların gücün temelini oluşturan maksimum kuvveti artıracak kadar yüksek yük yoğunluğu, yıl boyunca uygulanan kuvvet antrenmanı, yüzme antrenmanına paralel olarak kazanılan gücün aktarılması üzerinde çalışmadır (Wirth vd., 2022). Yüzme dönüş performansını iyileştirmek için pliometrik, kuvvet, balistik ve core antrenman programları uygulanmaktadır. Yüzme dönüş performansının iyileştirilmesine yönelik antrenman yöntemlerinin etkilerinin ve antrenman organizasyonlarının daha iyi anlaşılmasını sağlamak için daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır (Hermosilla vd., 2021). Yüzme antrenmanına yönelik yapılan çalışmalarda yaş, cinsiyet, yüzme seviyesi, antrenman türü gibi özellikler bilimsel araştırmanın niteliğini belirleyici faktörlerdir. İncelenen tezlerde çoğunlukla çocukların yer aldığı araştırmalar yapılmıştır. Elit seviye yüzücü ve yetişkin bireylere yönelik araştırmaların sayısındaki azlık dikkat çekmektedir.

Araştırma sonucunda yüzme konulu doktora tezlerinin sayısının çoğaltılması gerektiği düşünülmektedir. YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde yayınlanmış yüzme içerikli lisansüstü tezleri %83,62 oranında yüksek lisans türündeki çalışmalardan oluşmaktadır. Lisansüstü tezlerin konuları insanlarda yüzme antrenmanı, kara antrenmanı, ölçüm, anket, hayvanlar üzerine yapılan çalışmalar ve diğer (mimari, işletme vb.) olmak üzere altı alt başlıkta sınıflandırılmıştır. Spor konulu yüzme tezleri 1990 yılında itibaren yayınlanmaya başlamış, 2017-2023 dönemlerinde belirgin sayısal artış oluşmuştur. 2019 yılı 43 lisansüstü tez yayınıyla en üst sırada yer almıştır. Yüzme ölçümleri veya yüzücülerin yer aldığı performans ölçümleri 88 teze %30,03'lük yayın oranına sahip olup lisansüstü tezlerin en çok tercih edilen çalışma türü olarak dikkat çekmektedir. Yüzücülere yönelik kara antrenmanı uygulamaları 70 teze 37 farklı üniversitede gerçekleştirilmiştir.

Yüzme antrenmanı içerikli lisansüstü tezlerin sayısı ölçüm ve kara antrenmanı uygulamalarından daha düşüktür. Bu konudaki yüksek lisans tezlerinin %69,23'ü 51-100 sayfa aralığındadır. Yüksek lisans tezlerinde yaygın olarak 51-100 aralığında kaynaktan faydalanılmıştır. Doktora tezlerinin %77'i 51-150 sayfa aralığında olup yazımlarında kullanılan kaynak sayısı değişiklik göstermektedir. Yüzme antrenmanı uygulanan tezlerde yer alan katılımcılar yaygın olarak 10 ve 12 yaş aralığındadır. Yetişkin yaş gruplarındaki katılımcıları içeren tez sayısı daha düşüktür. Tezlerde yer alan katılımcıların sadece sedanter veya sadece yüzücü olma nitelikleri benzerdir. Sedanter bireylere genellikle 8 veya 12 haftalık yüzme

antrenmanı programları uygulanırken, yüzücülere yönelik yüzme antrenmanı uygulamaları yaygın olarak 8 hafta sürelidir. Gelecek dönemlerde hazırlanacak lisansüstü tezlerde yüzme antrenmanı içerikli çalışmalara öncelik verilmesi tavsiye edilmektedir. Yüzme antrenmanı uygulamalarının bilimsel veriler ışığında çoğaltılması özellikle başarılı performans yüzücülerinin yetiştirilmesine destek sağlayacaktır.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik değerlendirme kurulu: İstanbul Esenyurt Üniversitesi Etik Kurulu

Etik değerlendirme belgesinin tarihi: 25.05.2023

Etik değerlendirme belgesinin sayı numarası: E-12483425-299-31739

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Araştırmanın tamamı, araştırmanın tek yazarı tarafından gerçekleştirilmiştir.

Çatışma Beyanı

Yazarın/yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Adin, E. (2022). *Yüzme egzersizinin otizmlı çocuklarda SpO2, solunum kas kuvveti ve solunum fonksiyonlarına etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Antrenörlük Eğitimi Bilim Dalı, Gaziantep.
- Akalın, T.C. (2008). *Düzenli yüzme egzersizlerinin, okul çağındaki çocukların vücut kompozisyonu ve antropometrik özellikleri üzerine etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı, Antrenman ve Hareket Bilimleri Bilim Dalı, Kırıkkale.
- Akılhoğlu, O. (2019). *Düzenli yüzme egzersizlerinin ortaokul öğrencileri üzerinde fiziksel ve algı düzeyindeki etkileri*. Yüksek Lisans tezi, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Elazığ.
- Akyel, S. (2023). *Yaz spor kampına katılan çocuklarda yüzme sporunun çok yönlü etkilerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Erzurum.
- Al-Dosakee, B.A.M.S. (2023). *Genç futbolcularda yüzme egzersizlerinin bazı temel beceri gelişimi ve fiziksel parametreler üzerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Harran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Şanlıurfa.
- Alaeddinoğlu V., & Kalkavan A. (2023). Tenis spor dalında 2002-2021 yılları arasında Türkiye’de yapılan lisansüstü ve doktora tezlerinin bibliyometrik içerik analizinin incelenmesi. *Anatolia Sport Research*, 4(1): 1- 18. <https://doi:10.29228/anatoliasr.41>
- Alemdağ, S. (2009). *Trabzon ilinde yaz dönemi boyunca yüzme ve basketbol kursuna katılan 8-15 yaş arası çocukların vücut ölçülerinin, herhangi bir kursa katılmayan yaşlılarıyla karşılaştırılması*. Yüksek Lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Anatomi Ana Bilim Dalı, Trabzon.
- Alp, M. (2013). *Üniversite kategorisi yüzücülerde hazırlık sezonu interval ve kombine antrenmanların vital kapasite, vücut ısısı, kalp atım sayısı ve yüzme performansı üzerine etkilerinin araştırılması*. Yüksek Lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı, Isparta.
- Arsoniadis, G., Botonis, P., Bogdanis, G.C., Terzis, G., & Toubekis, A. (2022). Acute and long-term effects of concurrent resistance and swimming training on swimming performance. *Sports*, 10, 29. <https://doi.org/10.3390/sports10030029>
- Atalayın, S. (2019). *Çocuklarda sekiz hafta süre ile uygulanan el paleti ve terabant çalışmalarının yüzme performansına etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Kayseri.
- Atasoy, H. (2018). *Yüzme antrenmanlarının; 8-10 yaş performans grubu yüzücülerinin serbest stil dereceleri ile bazı antropometrik ve motorik özellikler üzerindeki etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı, Hareket ve Antrenman Bilim Dalı, İstanbul.
- Attila, A. (2020). 1985-2018 yılları arası Türkiye’de basketbol branşında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *International Sport Science Student Studies*, 2(1), 60-71.
- Avan, D.M. (2020). *8-12 yaş grubu çocuklarda 8 haftalık yüzme egzersizinin bazı solunum parametreleri üzerine etkisinin incelenmesi*. Doktora tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Kırıkkale.
- Baltacı, A.K. (1990). *Çocuklarda yüzme egzersizinin solunum parametrelerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoloji Ana Bilim Dalı, Konya.
- Belli, Ş. (2019). *Bedensel engelli çocukların yüzme eğitimlerinin okullarındaki sosyalleşme sürecine etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Trabzon.
- Bozdoğan, A. (2005). *Yüzme*. Morpa Kültür Yayınları.

- Bozdoğan, A., & Özüak, A. (2003). Stilleriyle temel yüzme. İpress Basım & Yayın.
- Büyükgün, A. (2021). Türkiye’de bisiklet alanında yapılmış lisansüstü çalışmalar üzerine bir inceleme. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 114-120.
- Ceviz, E. (2018). *Adölesan dönem çocuklarda 12 haftalık farklı yüzme teknik antrenmanlarının bazı motor beceriler üzerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Konya.
- Çağır, T. (2022). *9-11 yaş grubu kız ve erkek yüzücülere uygulanan serbest branş antrenmanlarının yüzme performansı üzerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalı, Aksaray.
- Çelebi, Ş. (2008). *Yüzme antrenmanı yaptırılan 9-13 yaş gurubu ilköğretim öğrencilerinde vücut yapısal ve fonksiyonel özelliklerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Kayseri.
- Çetinkaya, G. (2022). Voleybol branşında yazılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik açıdan analizi. *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 1-15. <https://doi:10.52272/srad.1180179>
- Çiftçi, Ç. (2016). 2004–2014 yılı içinde uluslararası alanlarda yapılmış yüzme branşı ile ilgili akademik çalışmaların incelenmesi. *İÜ Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1); 35-61.
- Dizdar, S. (2021). *10-12 yaş grubu çocuklara yüzme sporunun anatomik ve fiziksel gelişimine etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Giresun.
- Doğar, Y., Sert, T., & Akarsu, M. (2021). Türkiye’de güreş ile ilgili yayınlanan lisansüstü tezlerin incelenmesi: bir içerik analizi. *Journal of Global Sport and Education Research*, 4(2), 52-65.
- Dravor, I. (2012). *Amputesi olan bireylerde uyarlanmış yüzme öğretimi*. Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Ensari, F. (2023). *Astımlı çocuklarda yüzmenin yaşam kalitesi üzerine etkisinin araştırılması*. Yüksek Lisans tezi, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Elazığ.
- Eroğlu Kolayış, İ. (2021). *Yüzme antrenörünün el kitabı*. Spor Yayınevi.
- Fone, L., & van den Tillaar, R. (2022). Effect of different types of strength training on swimming performance in competitive swimmers: a systematic review. *Sports Medicine-Open*, 8(1), 19.
- Gökhan, İ. (2010). *8 haftalık yüzme eğitim programının genç sedanter erkeklerde solunum, dolaşım, kapiller oksijen saturasyonu ve bazı metabolik parametreler üzerine etkisi*. Doktora tezi, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Elazığ.
- Gönenç, S. (1995). *Çocuklarda 4 haftalık yüzme egzersizinin antioksidan enzimler ve lipid peroksidasyonuna etkisi*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Günay, E. (2008). *Düzenli yapılan yüzme antrenmanlarının çocukların fiziksel ve fizyolojik parametreleri üzerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Güney, G. (2021). *Postmenopozal kadınlarda rekreasyon amaçlı yüzme egzersizinin emosyonel durum üzerine etkisi*. Doktora tezi, Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Çorum.
- Hermosilla, F., Sanders, R., González-Mohino, F., Yustres, I., & González-Rave, J.M. (2021). Effects of dry-land training programs on swimming turn performance: A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18, 9340. <https://doi.org/10.3390/ijerph18179340>
- Hızarcı, A. (2021). *12 yaş kız - erkek yüzücülere uygulanan kara ve havuz antrenmanlarının seçilmiş antropometrik ölçümlere ve 50 metre serbest stil derecelerine etkilerinin araştırılması*. Yüksek Lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı, Hareket ve Antrenman Bilim Dalı, İstanbul.

- Işıldak, K. (2013). *12-15 yaş arasındaki elit yüzücülerde dönemlik antrenmanların bazı antropometrik, fizyolojik ve biyomotorik özelliklerin gelişimine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı, Isparta.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar ilkeler teknikler*. (36. Baskı). Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.
- Kayatekin, B.M. (2007). *Yüzme sporunun eritrositlerin mekanik özellikleri üzerine etkileri*. Yüksek Lisans tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hareket ve Antrenman Bilimleri Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Kılınç Boz, H. (2018). *6-13 yaş arası çocuklarda yüzme egzersizi ve bosu çalışmalarının dinamik ve statik dengeye etkisinin incelenmesi*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Kıstak Altan, B. (2023). *Yüzmede farklı ısınma protokollerinin kulaç mekaniği, kan laktat düzeyleri ve performansa etkilerinin MCT1 geni ile ilişkilendirilmesi*. Doktora tezi, Haliç Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalı, İstanbul.
- Kizilin, M.M. (2022). *10-12 yaş yüzme branşındaki çocuklarda uygulanan su içi ve kara antrenmanlarının yüzme performansı üzerine etkisinin incelenmesi*. Doktora tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Koca, İ. (2003). *Yüzme bilmeyip yüzme teknik eğitimi alan ve üniversite yüzme takımında yüzme sporuyla uğraşan 18-25 yaş arasındaki bayan ve erkeklerde üç aylık yüzme antrenman programının ergospirometreyle ölçülen fizyolojik fonksiyonlara etkisi*. Tıpta Uzmanlık tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoloji Ana Bilim Dalı, Eskişehir.
- Koçak, G. (2020). *Esenyurt bölgesinde temel yüzme eğitimi faaliyetlerinde bulunan 8 – 10 yaş grubu çocukların fiziki gelişim ve fiziki uygunluk özelliklerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı, Hareket ve Antrenman Bilim Dalı, İstanbul.
- Kök Emül, S. (2014). *Yüzme dersi eklenen beden eğitimi dersinin performans parametreleri üzerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, İstanbul.
- Koroğlu, M. (2015). *Yüzme eğitiminin 11-13 yaş grubu öğrencilerin stres düzeylerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi. Düzce Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Düzce.
- Koroğlu, M. (2019). *Planlanmış bir yüzme programının 15-18 yaş öğrencilerinin motivasyon, atılganlık ve dikkat düzeylerine etkileri*. Doktora tezi, Düzce Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Düzce.
- Kudak, H.H. (2022). *Yaş grupları yüzücülerinde 12 hafta uygulanan yüzme antrenmanlarının ekokardiyografik parametreler üzerine olan etkilerinin incelenmesi*. Doktora tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Maglischo, E.W. (2018). *Yüzme tekniği ve antrenman programı tasarımı için referans swimming fastest*. Çev. Yararcan, T. (3. Baskı). Ekin Yayın Grubu.
- Mühürhancı Dal, A. (2011). *12 haftalık düzenli yüzme egzersizlerinin 11-12 yaş kız çocuklarında antropometrik, spirometrik ve kardiyovasküler uyum değerleri üzerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoloji Ana Bilim Dalı, Eskişehir.
- Nalbant, S. (2004). *Yüzme eğitiminin serebral palsy'li çocukların solunum fonksiyonları üzerindeki etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Ana Bilim Dalı, Antalya.
- Onay, D. (2017). *8-12 yaş gurubu yüzücülere karada ve suda uygulanan kuvvet antrenmanlarının bazı teknik ve motorik özelliklere etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hareket ve Antrenman Bilimleri Ana Bilim Dalı, Kırıkkale.
- Ongun, M.A. (2010). *Yüzme sporunda su içinde yapılan farklı direnç egzersizlerinin kan laktat kinetiklerine etkileri*. Doktora tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hareket ve Antrenman Bilimleri Ana Bilim Dalı, İzmir.

- Orhan, Ö., Çetin, E., & Yarım, İ. (2023). Türk kalkışı. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(2), 338-349.
- Öcal, D. (2008). *Yüzücülerde antrenman sonucunda oluşan dehidrasyonun kan parametreleri üzerine etkisinin araştırılması*. Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Özçöven, M. (2019). *12 haftalık yüzme egzersizinin deniz harp okulu (DHO) hazırlık sınıfı öğrencilerinin fiziksel performansları üzerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Gaziantep.
- Özdemir, E. (2023). *Çocuklarda yüzme egzersizlerinin yönetici işlevler üzerine akut ve kronik etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hareket ve Antrenman Ana Bilim Dalı, Antalya.
- Özerdinç, A. (2017). *12-14 yaş çocuklara uygulanan 8 haftalık temel yüzme antrenmanlarının bazı fiziksel, fizyolojik ve kuvvet değerleri üzerine etkisinin araştırılması*. Yüksek Lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı, Isparta.
- Özüak, A. (2009). *Orta mesafe yüzücülerinde farklı kulaç sıklığı alıştırmalarının performansa etkisi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı, İstanbul.
- Resmî Gazete. (2016). Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği. Resmî Gazete Sayısı: 29690. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=21510&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> Yayın Tarihi: 20.04.2016.
- Resmî Gazete. (2018). Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. Resmî Gazete Sayısı: 30352. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=7100&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> Yayın Tarihi: 06.03.2018.
- Sever, M.O. (2013). *9 – 12 yaş grubu yüzücülerin genel hazırlık döneminde yapılan farklı dayanıklılık çalışmalarının bazı fiziksel ve fizyolojik parametreler üzerine etkilerinin karşılaştırılması*. Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Enstitüsü / Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı / Antrenman ve Hareket Bilimleri Bilim Dalı Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı.
- Sevük, M. (2022). *Yüzücülerde karada ve suda yapılan kuvvet antrenmanlarının atletik performansa etkisi*. Doktora tezi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Spor Bilimleri Bilim Dalı, Manisa.
- Süleymanoğulları, M., & Bayraktar, G. (2022). Zihinsel dayanıklılık konulu lisansüstü tezlerin içerik analizi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(1), 1-12.
- Şahin, E., & Evli, F. (2020). Investigation of graduate thesis with different variables about traditional turkish sports in Turkey between 2009-2019. *International Journal of Physical Education Sport and Technologies*, 1(1), 34-41.
- Şişman, A. (2023). *Yüzücülerde suda uygulanan farklı interval antrenman yöntemlerinin vücut kompozisyonuna ve teknik parametrelere etkileri*. Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Top, E. (2015). *12 haftalık yüzme egzersizinin zihinsel engelli bireylerin fiziksel uygunluk düzeylerine etkisinin incelenmesi*. Doktora tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Kütahya.
- Tunç, A. (2021). *9-13 yaş gruplarındaki yüzme faaliyetlerinde bulunan öğrencilerin fiziki gelişim ve fiziki uygunluk özelliklerinin incelenmesi (Mardin ili uygulaması)*. Yüksek Lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı, Hareket ve Antrenman Bilim Dalı, İstanbul.
- Uçak, B. (2019). *Kara ve su egzersizlerinden oluşan düzenli yüzme antrenmanlarının çocuklarda vücut kompozisyonu, farklı motorik özellikler ve yüzme performansına etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hareket ve Antrenman Bilimleri Ana Bilim Dalı, Antalya.

- ULAKBİM. (2024). Bibliyometrik Analiz Sıkça Sorulan Sorular. <https://cabim.ulakbim.gov.tr/bibliyometrik-%20analiz/bibliyometrik-analiz-sikca-sorulan-sorular/> Erişim tarihi: 15 Mart 2024.
- Ünlü, Ç., Çeviker, A., & Çamiçi, F. (2024). Basketbol branşı ile ilgili lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi. *International Journal of Sport Exercise and Training Sciences-IJSETS*, 10(1), 36-44.
- Wirth, K., Keiner, M., Fuhrmann, S., Nimmerichter, A., & Haff, G.G. (2022). Strength training in swimming. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19, 5369. <https://doi.org/10.3390/ijerph19095369>
- World Aquatics. Swimming. ©2024. <https://www.worldaquatics.com/swimming> Erişim tarihi: 3 Ocak 2024
- Yılmaz, E. (2014). *8-12 yaş çocuklara uygulanan yüzme antrenmanlarının fiziksel, fizyolojik ve bazı biyomotorik özelliklerine etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı, Isparta.
- Yılmaz, M. G. (2023). Türkiye’de karate branşında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi (1999-2022). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 179-189.
- Yılmaz, Ö.F. (2018). *Yüzme egzersizinin genç erkeklerde solunum fonksiyonları ve solunum kaslarına akut, kronik ve kombine etkileri*. Yüksek Lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Gaziantep.
- Yılmaz, T. (2012). *8 haftalık yüzme egzersizlerinin adölesanların aerobik güçleri, solunum fonksiyonları ve vücut dengeleri üzerine etkisi*. Yüksek Lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Konya.
- Yiğit, M. (2011). *Düzenli yüzme antrenmanı yapan çocukların antropometrik gelişimlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Hareket ve Antrenman Bilim Dalı, Kayseri.